

IZGRADNJA
SOCIJALNOG
KAPITALA U
LOKALNOJ ZAJEDNICI
KROZ MEĐUGENERACIJSKU
SOLIDARNOST I AKTIVNO STARENJE

Zapošljavanje umirovljenika

Prva tribina o pravima umirovljenika

7. travnja 2021. godine

Predavačica: Suzana Blanuša, mag.iur.

pravnica u Udrži za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga

Hrvatski savez udruga invalida rada
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj prezentacije isključiva je odgovornost Udruge za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga.

Zašto zapošljavanje umirovljenika?

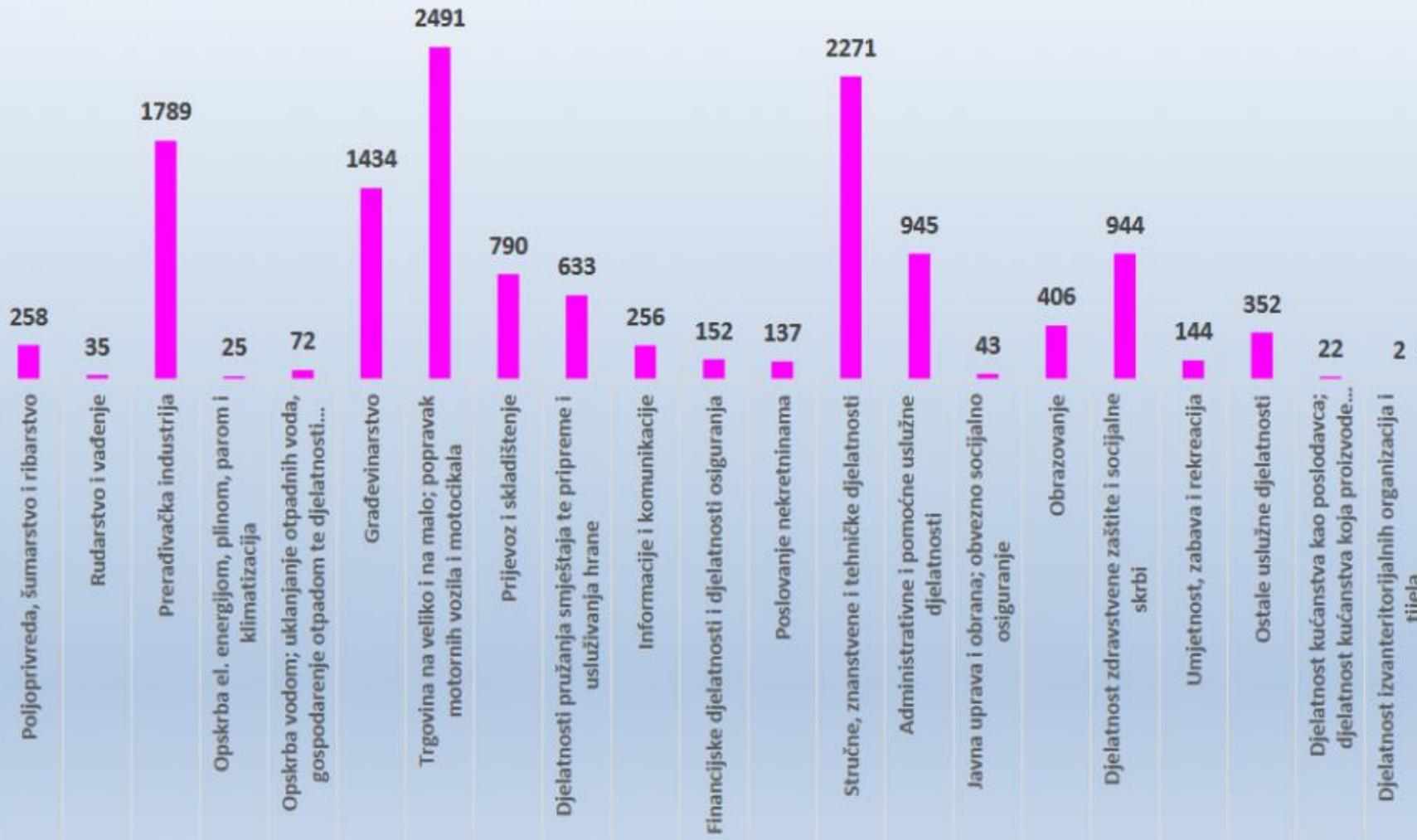
Prema procjenama stanovništva Državnog zavoda za statistiku u 2018. godini udio osoba starijih od 65 godina u ukupnom stanovništvu bio je **20,37%**.

Starije stanovništvo u većem je riziku od siromaštva od prosjeka opće populacije pa je prema pokazateljima siromaštva i socijalne isključenosti DZS u 2018., ova stopa za njih iznosila 28,1%, a za one u jednočlanim kućanstvima značajnih 48,1%.

Statistike jasno svjedoče kako se veliki broj hrvatskih građana starije životne dobi **susreće s egzistencijalnim problemima** što je prepoznao i zakonodavac omogućivši korisnicima prijevremenih starosnih mirovina **rad do polovice radnog vremena**.

Izvor: <https://www.iusinfo.hr/aktualno/u-sredistu/43570>

Osiguranici/ZOMO korisnici starosne i prijevremene starosne mirovine koji rade do polovice punog radnog vremena prema djelatnostima

- Zapošljavanje umirovljenika uređeno Zakonom o mirovinskom osiguranju (NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19)
- Primjena Zakona o radu
- Izmjenama ZOMO omogućeno je zapošljavanje umirovljenika (rad uz primitak mirovine) pod određenim uvjetima i za određene kategorije umirovljenika
- Veliki interes javnosti i umirovljenika

Zapošljavanje umirovljenika

- osnovna pitanja-

- Zapošljavanje umirovljenika bez obustave isplate mirovine
- Koje kategorije umirovljenika se mogu zaposliti bez obustave mirovine?
- Kako nastaje radni odnos?
- Pod kojim uvjetima umirovljenik zapošljava?
- Radno vrijeme zaposlenog umirovljenika?
- Porezni tretman zapošljavanja umirovljenika?
- Što je sa stažom?
- Prava i obveze u radnom odnosu – zaposlenog umirovljenika i poslodavca?

Tko se može zaposliti?

Mirovina se neće obustaviti:

• Korisniku starosne mirovine:

- I. koji je ostvario prema čl. 33. (starosna mirovina 65+15) i 180. ZOMO (starosna mirovina za žene) **i nastavio raditi** do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
- II. koji je ostvario starosnu mirovinu prema čl. 33. i 180. ZOMO i korisniku starosne mirovine koji je tu mirovinu ostvario do stupanja na snagu ZOMO-a koji se **tijekom korištenja prava zaposli** do polovice punog radnog vremena
- III. korisniku koji je ostvario **starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika** prema članku 35. ZOMO-a i **nastavio raditi** do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu
- IV. korisniku starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji se **tijekom korištenja prava zaposli** do polovice punog radnog vremena
- V. korisniku **prijevremene starosne mirovine** koji se **tijekom korištenja prava zaposli** do polovice punog radnog vremena

Tko se može zaposliti?

Mirovina se neće obustaviti:

VI Korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad ostvarene do stupanja na snagu ovog zakona

VII Korisniku invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene prema ovom zakonu

VIII Korisniku koji obavlja sezonske poslove u poljoprivredi prema propisima o poticanju zapošljavanja i drugim propisima kojima je ovo pitanje uređeno na drugačiji način, odnosno kojima je izričito propisano da se ne obustavlja isplata mirovine

IX Korisniku koji ostvaruje drugi dohodak odnosno obavlja drugu djelatnost (npr. primici prema ugovoru o djelu, primici sudskih tumača, konzultanata i dr.)

Tko se može zaposliti?

Mirovina se neće obustaviti:

X Korisniku starosne mirovine ostvarene prema posebnim propisima o pravima iz MO djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba ili propisu o posebnim pravima iz MO zaposlenika na poslovima razminiranja koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena/s punim radnim vremenom.

Tko se može zaposliti?

Svim korisnicima obiteljske mirovine (osim korisnika obiteljske mirovine – djeci koja su na redovitom školovanju) koji su upisani u registar poreznih obveznika po osnovi obavljanja:

1. domaće radinosti i sporednog zanimanja
2. djelatnosti poljoprivrede i šumarstva
3. ostale samostalne djelatnosti

za vrijeme obavljanja tih djelatnosti ne obustavlja se isplata mirovine.

Tko se može zaposliti?

Zapošljavanje hrvatskih branitelja i hrvatskih ratnih vojnih invalida Domovinskog rata?

Prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su ostvarili STAROSNU mirovinu prema tom Zakonu ili ZOMO-u koji se zaposle do polovine punog radnog vremena isplata mirovine se ne obustavlja niti se smanjuje.

- Korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne ili opće nesposobnosti za rad prema posebnom propisu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koji prema tom propisu **za vrijeme obavljanja dužnosti upravitelja zadruge nije obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje**, ne obustavlja se isplata mirovine niti se po toj osnovi ponovno određuje kada **poslove upravitelja zadruge obavlja bez plaće i naknade**.
- Korisniku invalidske mirovine zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno zbog potpunog gubitka radne sposobnosti kojemu je ta mirovina prevedena u starosnu mirovinu prema članku 58. stavku 1. i članku 175. stavcima 7. i 8. ovoga Zakona, **ako se zaposli ili počne obavljati djelatnost na temelju koje postoji obveza na osiguranje, obustavlja se isplata mirovine.**

Kako se zapošljava umirovljenik?

- **Ugovor o radu** (u pisanom obliku) koji sadrži sve što sadrži ugovor o radu kod „redovitog“ zapošljavanja (trajanje ugovora, poslovi/radno mjesto, radno vrijeme, plaća, godišnji odmor i dr.)
- Moguće je kod istog poslodavca (bez prekida) ili novog poslodavca

Uvjeti za zapošljavanje umirovljenika

- Rad do polovice punog radnog vremena odnosno **najviše do 4 sata dnevno**
- Rad umirovljenika ne mora biti ugovoren na maksimalno trajanje polovice punog radnog vremena. **Umirovljenik može raditi sat, dva...dnevno ili tjedno.** (ne mora raditi sve radne dane u tjednu)
- Sklopiti **ugovor o radu (prijava)**
- Radnik treba biti umirovljenik odnosno primatelj mirovine kojem se **neće obustaviti isplata mirovine zbog zapošljavanja.**

Obveze poslodavca vezane za zapošljavanje umirovljenika

- Sklopiti s umirovljenikom **ugovor o radu**
- **Prijaviti zaposlenog umirovljenika** na mirovinsko i zdravstveno osiguranje nakon zasnivanja radnog odnosa
- Osigurati zaposlenom umirovljeniku **rad pod jednakim uvjetima** kao i svojim drugim zaposlenicima
- Poslodavac plaća **sve doprinose** na plaću i iz plaće te poreza na dohodak kao kod ostalih radnika

Osobni odbitak

- Zašto je važno znati za osobni odbitak?
- Što je osobni odbitak?
- Koji problemi u praksi nastaju s zapošljavanjem umirovljenika u praksi po pitanju isplate mirovine?
- Kako riješiti problem?

Osobni odbitak

Prva mogućnost:

- Zaposleni umirovljenik može, ako je to za njega povoljnije, zatražiti od nadležne Porezne uprave **izmjenu porezne kartice** koju može uručiti poslodavcu kod kojeg je zasnovao radni odnos – u tom slučaju mirovina se u cijelosti oporezuje, a poslodavac koristi cijeli osobni odbitak

Osobni odbitak

Druga mogućnost:

- Zaposlenik umirovljenik može od nadležne Porezne uprave zatražiti **raspodjelu osobnog odbitka u postotcima**
- Na taj način dio osobnog odbitka koristi HZMO prilikom obračuna poreza i prikeza na mirovinu, a drugi dio osobnog odbitka koristi poslodavac (npr. raspodjela osobnog odbitka na način da 30% osobnog odbitka ide na HZMO, a 70% ide poslodavcu)

Osobni odbitak

- *Savjet: Savjetovati se sa finansijskim stručnjakom, knjigovođom, poslodavcem i Poreznom upravom oko najpovoljnije raspodjele osobnog odbitka. To učiniti prije zaposlenja.*

Staž

- Staž se preračunava
- Ponovno određivanje mirovine moguće je tek nakon što je zaposleni umirovljenik skupio jednu godinu novog staža osiguranja bez obzira koliko mu je vremena za to trebalo
- Članak 100. ZOMO

Sažetak

- 1. Važno je **koju mirovinu prima umirovljenik** – mora biti u mirovini iz koje može raditi u nepunom radnom vremenu, a da ne dođe do obustave isplate mirovine
- 2. Umirovljenik se može zaposliti **do maksimalno 4 sata dnevno** (može i kraće, ne mora biti ugovoren rad svaki radni dan u tjednu)
- 3. Za zaposlenje sklapa se **ugovor o radu** jednakog sadržaja kao u ugovor o radu bilo kojeg drugog zaposlenika
- 4. Zaposleni umirovljenik ima **sva prava iz radnog odnosa** kao i bilo koji drugi radnik – prijava, osiguranje, godišnji odmor, plaća, uvjeti rada i dr.
- 5. **Raspodjela osobnog odbitka** (u postotcima) – izmjena porezne kartice
- 6. Nakon godinu dana – **preračunavanje staža** i ponovni izračun mirovine

Savjetovalište za umirovljenike

Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga

Domobremska 4, Zagreb

svaki radni dan od 08 do 16 sati

01/3907 301

HVALA NA POZORNOSTI!